

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16a

Ansøgningskema: 222 292
Virkelyst Svineproduktion, sohold
Kildevej 10
7900 Nykøbing Mors

Marts 2021. Version nr. 8, April 2022

Udarbejdet af:

Miljøkonsulent Hanne Hoffmann

Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf:96
13 55 55

Mail: hachr@graakjaer.dk. Mobil: 25196323

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport	4
1.2	Ikke teknisk resumé	5
1.3	Oplysninger om ansøger og Ejerforhold	7
1.3.1	Andre husdyrbrug	7
1.4	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	8
1.4.1	Indretning, drift og produktionsareal	8
1.5	Lokalisering og beliggenhed	12
1.5.1	Faste afstandskrav	14
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet	16
1.6.1	Ammoniakemission	16
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder	16
1.6.3	Lugtgenafstande og lugtemission	17
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	19
1.7.1	Støj	19
1.7.2	Rystelser	19
1.7.3	Lys i staldene og udendørslys	19
1.7.4	Fluer og skadedyr	19
1.7.5	Støv fra stalde og foder	20
1.7.6	Rengøring	20
1.7.7	Spildevand og vandforbrug	20
1.7.8	Energiforbrug og ventilation	21
1.7.9	Opbevaringskapacitet og gyllehåndtering	21
1.7.10	Affald og kemikalier	22
1.7.11	Transporter til og fra anlægget	23
1.8	Egenkontrol og dokumentation	25
1.9	BAT-emissionsniveau, Ammoniak	26
1.9.1	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	26
1.9.2	BAT daglig drift	27
1.9.3	BAT Fodring	27
1.9.4	BAT Opbevaring af husdyrgødning	27
1.10	Forebyggelse af uheld	29
1.10.1	Beredskabsplan	29
1.10.2	Redegørelse for uheld	29
1.10.3	Uheld med gylle	29
1.10.4	Uheld med olie og kemikalier	29
1.10.5	Døde dyr	29

1.10.6	Minimering af risiko for uheld.....	29
1.10.7	Minimering af skadevirkninger af evt. uheld.....	30
1.10.8	Management.....	30
1.10.9	Strømsvigt.....	30
1.10.10	Brand.....	30
1.11	Husdyrbrugets ophør	31
1.12	Generelle virkninger.....	32
1.12.1	Grænseoverskridende virkninger på Miljøet	32
1.12.2	Befolkningen og menneskers sundhed.....	32
1.12.3	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.....	33
1.12.4	Materielle goder, kulturarv og landskabet.....	33

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Nedenstående er uddrag fra Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bilag 1 pkt E:

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) *En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om*
  - a) *det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,*
  - b) *det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,*
  - c) *det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og*
  - d) *den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.*
  - e) *alle yderligere oplysninger omhandlet i bilagets pkt. F nedenfor, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.*
- 2) *Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.*
- 3) *Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.*

Ud over ovenstående oplysninger i miljøkonsekvensrapporten er medtaget relevante oplysninger i henhold til bekendtgørelsens bilag 1 punkt F.

Det er ansøgers vurdering, at denne rapport indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

De indsatte luftfoto m.v. kommer fra www.husdyrgodkendelse.dk eller www.miljoportal.dk.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Soanlægget på Kildevej 10 er senest godkendt i april 2017, hvor der blev lavet en produktionsstilpasning via et skift i dyretype. Tilladelsen har hidtil været på 750 årssøer med grise til 21 kg samt 50 polte godkendt via en afgørelse om ikke VVM-pligt fra 2006

Med denne ansøgning søges der om at lægge produktionen over på stipladsmodellen, samtidigt med at drægtighedsstalden bliver forlænget og klimastalden bliver renoveret og lavet om til farestier. På den måde vil der fremadrettet udelukkende være søer på anlægget, dog er der opsat en klimacontainer på anlægget, som bruges til at klargøre de mindste grise inden salg.

Der foretages ingen ændringer i resterende dele af anlægget i forhold til den nuværende drift.

Forventede indvirkning på miljøet:

Projektets forventede væsentlige indvirkninger på miljøet vurderes at være begrænsede da alle afskæringskriterier beregnet i husdyrgodkendelse.dk er overholdt, og da der ikke sker ændringer i den daglige drift af anlægget med hensyn til rengøring og forureningsforbyggelse.

Alle afstandskrav er overholdt, på nær afstanden til skel. Der er ca 1,5 meter til skel og i forbindelse med byggeansøgningen vil skellet berigtiges ved en landmåler. I forbindelse med denne ansøgning søges der dispensation for afstandskravet til skel. Lugtgenekriterierne er overholdt.

BAT er opfyldt ved brug af gyllekøling i nye og renoverede stalde.

Naturen nær anlægget vurderes ikke at blive påvirket i en negativ retning, da beregningerne viser at de vejledende depositioner ikke overskrides.

Den nye drægtighedsstald bliver bygget syd som en forlængelse af den eksisterende stald. Byggeriet ligger så det ikke ændrer i udsigtsforhold for naboer eller i det visuelle udtryk af anlægget.

Væsentlige alternativer:

Der er ikke mange andre muligheder for at bygge på ejendommen. Det væsentligste alternativ er at rive ældre bygninger ned, og bygge et helt nyt anlæg. Dette vil dog være meget dyrt, og der er en stor rest levetid på de eksisterende bygninger. Derfor vurderes den valgte løsning for den mest rentable, den der udvikler husdyrbruget bedst med færrest mulige ændringer.

0-alternativet

0-alternativet beskriver forholdene, hvis produktionen ikke bliver udvidet. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion. Ved at bibeholde det nuværende produktionsniveau vil staldene ikke blive opdaterede med ny teknologi og varmekilden vil ikke overgå til gyllekøling som er en grønnere teknologi.

Ud fra et økonomisk, erhvervsmæssigt og arbejdsmiljø-mæssigt synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

Foranstaltninger ved ophør:

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde, foder- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved husdyrbrugets ophør, da husdyrbruget ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

Opsummering

Alt i alt vurderes det, at det ansøgte projekt ikke at give anledning til væsentlige gener for de omboende eller den omkringliggende natur.

Alle lovgivningens miljøkrav vedrørende ammoniak og lugt samt anvendelse af BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er overholdt.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav der fremgår af bilag 1 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug*. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	36624663
Husdyrbrugets navn	Virkelyst Svineproduktion - Kildevej 10
Beliggenhedsadresse	Kildevej 10
Postnummer	7900
By	Nykøbing Mors

Ansøger

Ansøgersnavn	Virkelyst svineproduktion
Ansøgeradresse	Kildevej 10
Ansøgerpostnummer	7900
Ansøgerby	Nykøbing Mors
Ansøgertelefon	27890691
Ansøger-email	adm@virkelyst-sp.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	39601966
Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Konsulentnavn	Hanne Hoffmann
Konsulentadresse	Fabersvej 15
Konsulentpostnummer	7500
Konsulentby	Holstebro
Konsulenttelefon	25196323
Konsulent-email	hachr@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7730039976
CHR numre	97196

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 11i - Elsø By, Elsø
Matrikel: 18b - Elsø By, Elsø
Matrikel: 18q - Elsø By, Elsø
Matrikel: 1e - Andrup By, Frøslev
Matrikel: 1p - Andrup By, Frøslev
Matrikel: 1q - Andrup By, Frøslev

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Dette skyldes afstanden mellem brugene og det faktum at hver ejendom kan drives som en selvstændig enhed

Ansøger driver desuden selvstændige husdyrbrug på adresserne

- Vanggårdvej 6, 7900 Nykøbing Mors
- Kildevej 14, 7900 Nykøbing Mors

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1.4.1 INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTIONSAREAL.

Produktionsarealet i eksisterende stalde er uændret i 8 årsdrift, nudrift bortset fra nogle syge stier og det staldafsnit der hedder "drægtige box 12" som ikke var med i 8 årsdrift.

I ansøgt drift bliver den eksisterende klimastald ombygget til farestier og drægtighedsstalden forlænges mod syd. Derudover foretages ingen ændringer i det eksisterende staldanlæg.

Der er opsat en lysegrå klimacontainer med følgende mål 4,5 m x 16,5 meter. Klimacontaineren ønskes godkendt med denne ansøgning.

Den nye drægtighedsstald bliver i samme højde som den eksisterende stald. 19,8*55,3 meter. Den bygges i røde farver med gråt eternittag med 15 grader taghældning.

Der bliver samlet set et produktionsareal på 3.455 m².

Fordelingen af produktionsarealer, staldsystemer, gyllebeholdere og dyretype er som følger:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 2	589	Mekanisk ventilation	6 m	(#344464) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	335
Drægtige box 12	136	Mekanisk ventilation	6 m	(#344510) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	88
Drægtig Box 11	138	Mekanisk ventilation	6 m	(#385399) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	79
Klimacontainer	75	Mekanisk ventilation	6 m	(#385400) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	65
Drægtighedsstald	1128	Mekanisk ventilation	6 m	(#385403) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	826
Løbestald	500	Mekanisk ventilation	6 m	(#385164) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	362
Sygestald	92	Mekanisk ventilation	6 m	(#385402) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	54
Farestalde	779	Mekanisk ventilation	6 m	(#385401) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	497
Forlængelse drægtige	1095	Mekanisk ventilation	6 m	(#405402) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	923
Stald 3	348	Mekanisk ventilation	6 m	(#410713) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	226
Sum						3455
Nudrift						
Stald 2	589	Mekanisk ventilation	6 m	(#387621) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	435
Drægtig Box 11	138	Mekanisk ventilation	6 m	(#387623) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	79
Drægtighedsstald	1128	Mekanisk ventilation	6 m	(#387645) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	826
Løbestald	500	Mekanisk ventilation	6 m	(#387647) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	362
Farestalde	779	Mekanisk ventilation	6 m	(#387649) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	497
Stald 3	348	Mekanisk ventilation	6 m	(#410714) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	226
Sum						2425

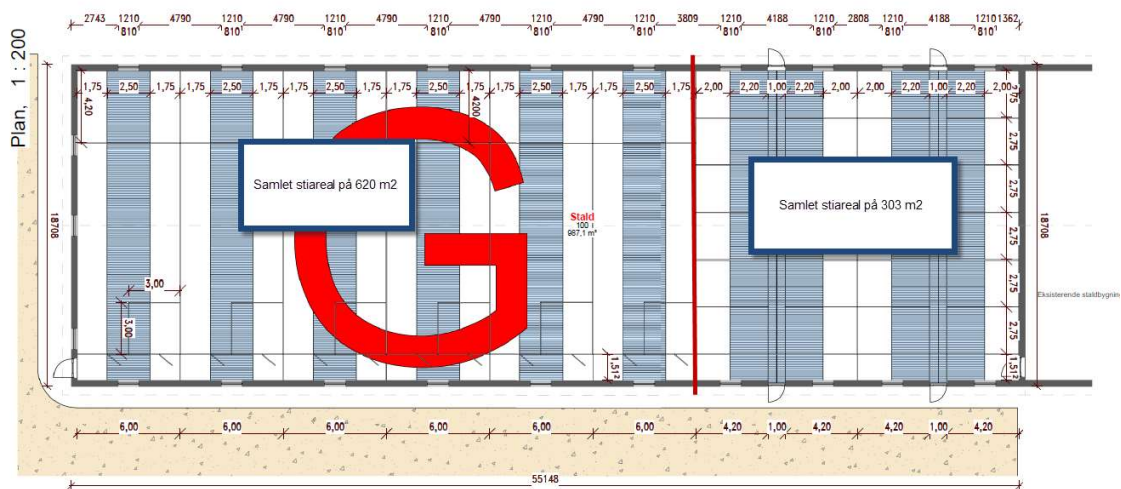
Nudrift og 8 årsdrift er identisk bortset fra nogle syge stier og det staldafsnit der hedder "drægtige box 12" som ikke var med i 8 årsdrift.

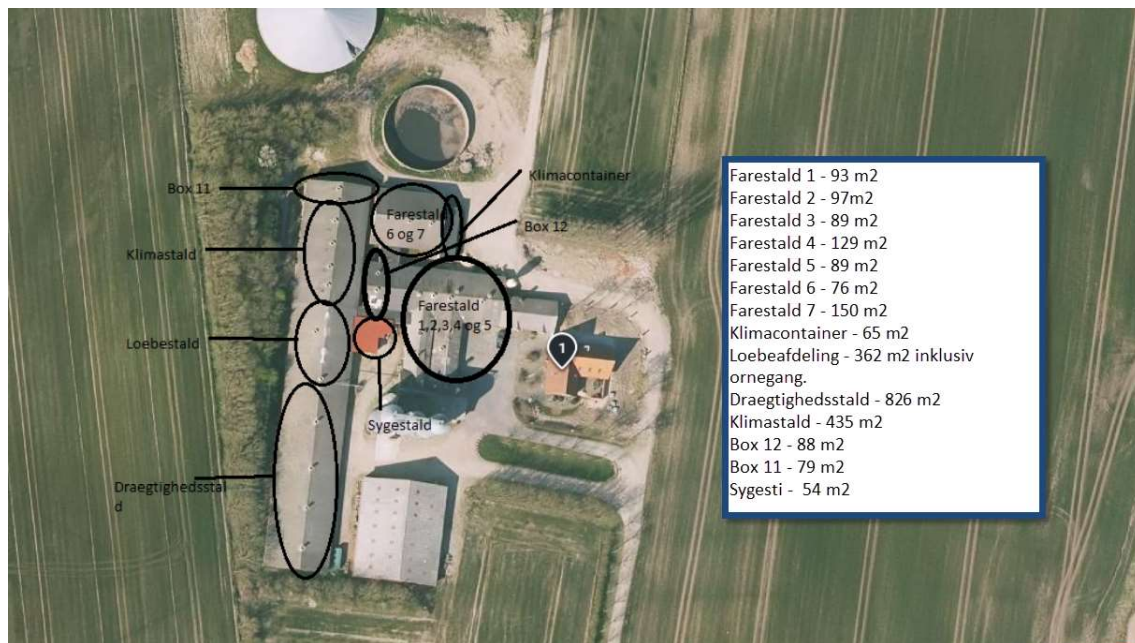
Situationsplan

Skitse af tilbygningen

Opmåling af eksisterende produktionsarealer

Inventartegning af renovering fra klimastald til farestald er ikke udarbejdet, men bliver projekteret så den ikke indeholder flere kvm, end der søges om i denne ansøgning.

Der er afløb fra alle stalde til gyllebeholderen.

Ovenstående tegninger og opmålinger ligger til grund for de indtastede produktionsarealer i husdyrgodkendelse.dk Alle dyrevelfærdsmæssige krav til hold af svin overholdes og der vil derfor ikke ske overproduktion på husdyrbruget.

Ventilationssystem

Det mekaniske ventilationsanlæg er automatisk styret og kører trinvis således det kører efter behov. Det sikrer et lavt energiforbrug samtidigt med at udskiftningen af luft i stalden bibringer et godt indeklima for dyr og medarbejdere.

Ventilationssystemet vedligeholdes efter producentens anvisninger og rengøres efter behov, så virkning og effektivitet bliver opretholdt.

Ansøger vurderer ikke at ventilationssystemet vil give anledning til gener for de omkringboende da det er placeret indendørs og derfor ikke afgiver støj uden for ejendommen.

Opbevaringskapacitet og Rengøring/spildevand

Gødningsproduktionen er ca. 6.150 ton fra husdyrbruget på Kildevej 10, som opbevares i de til ejendommen knyttede gyllebeholdere på hhv 1.800 og 4.800 m³

Opbevaringskapaciteten svarer til 12 måneders produktion. Opbevaringskapaciteten er vurderet til at overholde de gældende anbefalinger om 9 mdr opbevaringskapacitet.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand. Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til fortank.

- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank.
- Vand fra befæstet areal ved rampen og vaskepladsen løber til gyllesystem
- Overfladevand fra tage og andre udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles efter forudgående tilladelse. Her på anlægget ledes det via dræn/åben grøft

I forbindelse med byggeansøgningen søges der udledningstilladelse eller der oprettes en faskine for tagvand fra den nye bygning.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

Foderopbevaring og anlæg.

Der fodres alt afhængig af grisenes alder, således at næringsstoffer udnyttes bedst muligt.

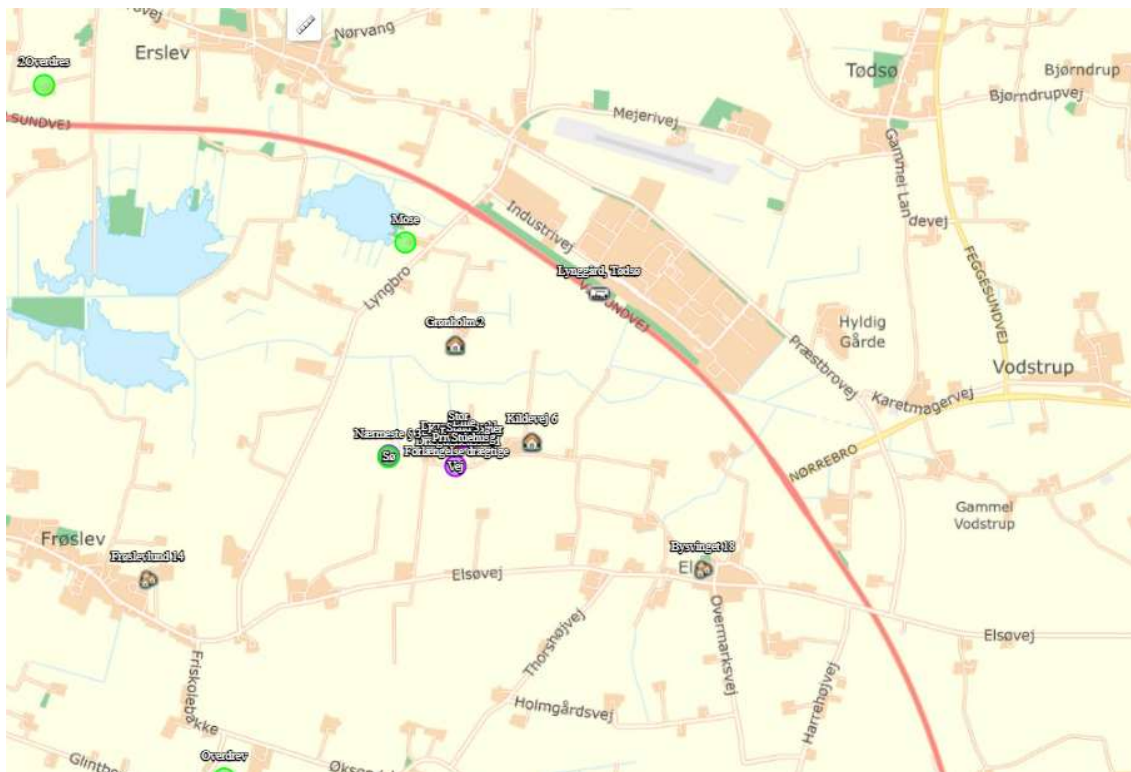
Blandingerne justeres efter proteinindhold. Der tages foderanalyser af det hjemmeblandede foder for at afstemme indholdet med dyrenes behov.

Korn opbevares i udendørssilo og foder blandes i foderladen, hvor der er opbevaret andre fodermidler så som mineraler og protein

Det vurderes at der er sikkerhed for god foderudnyttelse ved at anvende fodermidler, så som protein og mineralblandinger produceret af specialiserede virksomheder.

1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Husdyrbrugets anlæg er placeret i landzone, med 415 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Kildevej 6. Nærmeste beboelse med landbrugspligt ligger 130 meter fra den nye drægtighedsstald.

Nærmeste område, der skal beregnes lugt til som samlet bebyggelse er beliggende ca. 1,5 km sydøst for ejendommens anlæg. Det er Bysvinget 18 i Elsø der er udgangspunkt for lugtberegningen samlet bebyggelse.

Der er ca. 1 km til nærmeste byzone, som er Lynggård, Tødsø (Erhvervsområder food park).

Lugtemission og geneafstande fremgår af husdyrgodkendelse.dk:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Grønholm 2	0	FMK	138	138	534,6	Ja
Kildevej 6	0	FMK	138	138	417,9	Ja
Bysvinget 18	0	FMK	245,4	245,4	1572,6	Ja
Froslevlund 14	0	FMK	245,4	245,4	1940,3	Ja
Lynggård, Tødsø	0	FMK	436,5	436,5	1146,9	Ja

Konsekvenszone: 592 m

Det vurderes at alle gældende afstandskrav for naboer og omkringboende således er overholdt.

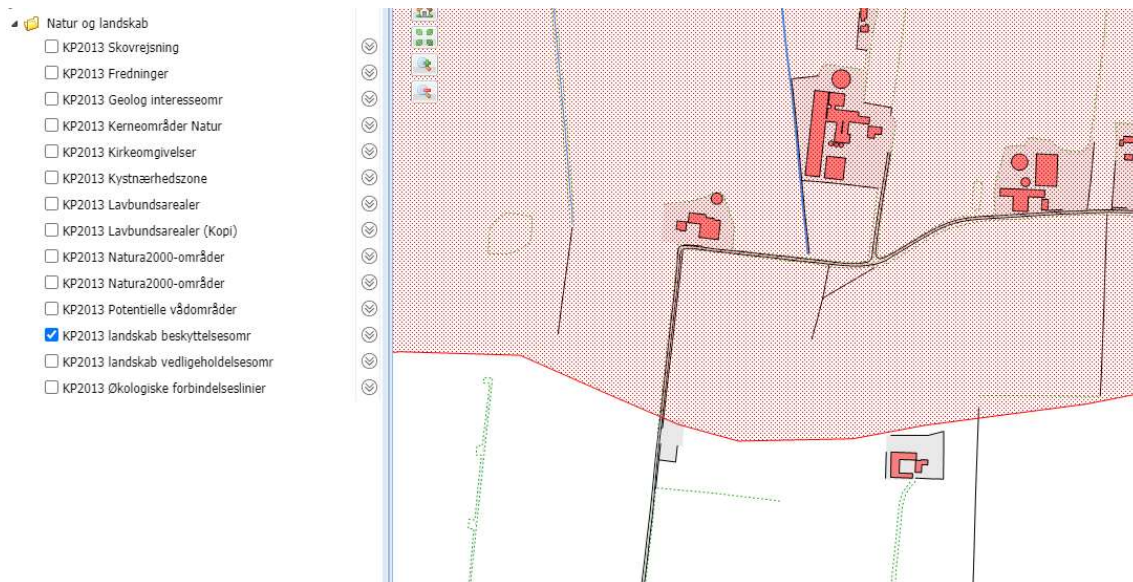
Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.:		x
Områder med særlig landskabelig værdi:		x
Områder med særlig geologisk værdi (overdækket beholder):	x	
Rekreative interesseområder:		x
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer:		x
Kirkeomgivelser:		x
Kystnærhedszonen:		x
Lavsundsarealer inkl. evt. okkerklassificering		x
Sø- og å-beskyttelseslinje:		x
Kirkebyggelinje:		x
Fortidsmindebeskyttelseslinje:		x
Fredede områder:		x
Landskabs beskyttelsesområde	x	

Tilbygningerne ligger indenfor landskabeligt beskyttelsesområde. Tilbygningen laves i sydlig retning og laves i mursten så den bliver identisk med det eksisterende anlæg. Gavlenden vil forsat vende mod vejen, og det sikres at anlæggets udtryk ikke bliver væsentligt ændret. Der bliver ikke ændret i bygningshøjden.

Med baggrund i ovenstående vurderes det at anlægget ikke vil påvirke de områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår, selvom der er bygninger indenfor landskabs beskyttelsesområde områder med særlige geologisk værdi. Det vurderes at anlægget ikke er dominerende i landskabet.

Kort med placering af stalde:

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

I ansøgningen er angivet relevante afstande til naboer, skel, vej mm. jf. Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Afstande § 6:

Område	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstands-krav, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	1.050	Erhvervsområdet FoodPark	50
Lokalplan udlagt til boliger i landzone	1.940	Frøslev	50
Nabobeboelse	415	Kildevej 6	50

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstands-krav, meter
Kategori 1-natur	5.000	Dråby vig	10
Kategori 2-natur	3.650	Overdrev sydøst for Øster Jølby	10

Afstande § 8:

Nærmeste...	Afstand meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	370	Privat boring	25
Fælles vandindvindingsanlæg	1.680	-	50
Vandløb, dræn og søer over 100 m ²	1	Grøft sydvest for ny stald	15
Privat fælles vej/ offentlig vej	76	Kildevej	15
Levnedsmiddelvirksomhed	-	Ingen i området	25
Beboelse på samme ejendom	47		15
Naboskel	1	Kildevej 14	30

Anlægget overholder de generelle afstandskrav, med undtagelse af afstanden fra den nye stald til grøften og skellet. Det er planlagt at omlægge grøften så den løber i et lukket rør i en afstand af 15 meter fra den nye stald. På den måde vil der ikke være forureningsrisiko og der vil ikke ske ændring af vandstrømmene fra marker som evt. har drænledninger der går i grøften opstrøms.

Der søges dispensation for afstandskravet til skel mod åben mark, da det ikke er muligt at tilbygge drægtighedsstalden anderledes.

Fra den nye bygning, klimastalden og sygestalden er alle andre afstandskrav overholdt.

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Ammoniakemissionen fremgår af husdyrgodkendelse.dk. Den samlede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er beregnet til 3.684 kg NH₃-N pr år.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3263,7	420,3	3684,0
Nudrift	2415,0	420,3	2835,3
8 års-drift	2309,4	214,1	2523,5

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

Påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000 områder (kategori 1 naturområder)

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug på mellem 15 DE og 500 DE indenfor 1.000 m fra naturarealet, samt antallet af husdyrbrug på over 500 DE, som påvirker naturarealet med over 0,4 kg N/ha.

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden som bliver påvirket af ammoniak fra Anlægget. Nærmeste område ligger over 5 km øst for anlægget.

Påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000 områder (kategori 2 naturområder)

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. Kategori 2 er højmoser, løbemoser samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur ligger længere væk end der kan måles deposition til.

Påvirkning af øvrige naturområder (kategori 3 naturområder)

Der skal foretages en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. De såkaldte kategori 3 naturområder.

For disse naturområder i kategori 3 gælder, at der kan tillades merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år i forhold til ammoniak på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet kategori 1 og 2 natur. Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Der er ingen merbelastning til nærmeste kategori 3 naturområder

Nedenstående skærmpoint viser ammoniakdepositionen på de udvalgte naturområder:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3684,0** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **1160,4** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **848,7** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Nærmeste § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,3	0,3	1,0
Kat 1, b	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Kat 1, a	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
2Overdres	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1

1.6.3 LUGTGENEAFSTANDE OG LUGTEMISSION

Lugtgenekriterierne er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo. Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af den beregnede lugtemission og en generel god oprydning samt høj hygiejne på anlægget, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener ved naboer fra husdyrbruget.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle.

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen opsat 3 genekriterier i forhold til lugtemission fra husdyrproduktionens anlæg. I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstanden for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed mv.

Beregninger fra Husdyrgodkendelse.dk er vist nedenfor.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Grønholm 2 	0	FMK	138	138	534,6	Ja
Kildevej 6 	0	FMK	138	138	417,9	Ja
Bysvinget 18 	0	FMK	245,4	245,4	1572,6	Ja
Frøsløvlund 14 	0	FMK	245,4	245,4	1940,3	Ja
Lynggård, Tødse 	0	FMK	436,5	436,5	1146,9	Ja

Konsekvenszone: 592 m

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i tabellen herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	20545,1	37242,8	20545,1	37242,8
Ansøgt drift	19055	36624	19055	36624
Forskel	-1490,1	-618,8	-1490,1	-618,8

Som det fremgår af ovenstående tabel, er det beregnet at der i forhold til nudriften, forventes et fald i lugtemissionen fra anlægget.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne. Som angivet i tabellen ovenfor sker der et fald i lugtemissionen med det ansøgte projekt.

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnlige rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret på tagfladen med ca. 1 meter fra tag til overkant, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Nærmeste nabo er placeret øst for anlægget, og da det er i den fremherskende vindretning, vil der være flere perioder hvor vinden er i den retning. Dog viser beregningerne at geneafstanden ikke overskrides selvom der bliver taget højde for den fremherskende vindretning.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes at der tages de nødvendige forholdsregler for at begrænse lugtgenerne fra husdyrbruget både ved staldene og ved udbringning.

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENEDEGRÆNSEDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

Støj kan forekomme fra kompressor som er placeret i stalden og i maskinhuset, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, hjemmeblanding og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra anlægget.

Driftsperioden for støjklender vil ved så- og høsttid være øget mht. transporter og forekomsten af støj følgerig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter. Foderet formales i en støjsvag skivemølle, og det kan derfor ikke høres udenfor ejendommens arealer.

Transporter til og fra anlægget vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med anlæggets placering vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet af støj fra husdyrbruget.

1.7.2 RYSTELESER

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse maskiner medfører rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommens arealer.

1.7.3 LYS I STALDENE OG UDENDØRSLYS

Udendørs lys er kun placeret ved indgange samt ved ind- og udlevering af dyr og foder. Disse områder ligger afskærmet i forhold til naboer og der er derfor ingen gener herfra. Der er ingen lysklender, der lyser direkte ud fra anlægget, og derfor vil der ikke være lysgener for omkringboende.

Lys i staldene er kun tændt, når det er nødvendigt af hensyn til arbejde og for dyrene.

Det er udendørs lys ved døre og rampen styres manuelt, så det kun er tændt ved behov.

Det vurderes, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller forbi passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

1.7.4 FLUER OG SKADEDYR

På landbrugsejendomme kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv.

- Ejendommen holdes orden og ryddeligt
- Gulve er fejlet.
- Vegetation langs bygninger fjernes.
- Huller/rørgennemføringer repareres.
- Døre/Porte holdes så vidt muligt lukkede.

- Oplag af "diverse" sættes på paller, strøer.

Fluegener

- Husdyrgødningen på anlægget er gylle.
- Bekæmpelse af fluer foregår med rovfluer (biologisk bekæmpelse). Der laves grundig rengøring af stalde mellem hvert hold grise.

Rottebekæmpelse

- Der er abonnement aftale vedr. rottebekæmpelse.

Det vurderes, at husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende da retningslinjerne fra AU Institut for Agroøkologi følges.

1.7.5 STØV FRA STALDE OG FODER

Husdyrbrugets drift forventes ikke at kunne medvirke til væsentlige støvgener.

Der kan forekomme støv i forbindelse med:

- Transport på grusvej og pladser.
- Fyldning af siloer
- Ventilationsluft
- Foder levering

Genebegrænsende foranstaltninger:

- Foder opbevares i tætte siloanlæg.

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra anlægget skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

1.7.6 RENGØRING

Rengøring

Staldene rengøres efter hvert hold. Stalden iblodsættes og nedvaskes med højtryksvasker.

Det vurderes at den hyppige rengøring sikre en godhygiejne på husdyrbruget.

1.7.7 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Vandforbruget ligger omkring 6.000 m³, hvor af 5.500 går til drikkevand til søerne.

Vandinstallationerne er placeret synligt, hvilket betyder at der dagligt er visuel kontrol af hele vandsystemet. Dette minimerer vandspild.

Før vask af stalde bliver de sat i blød, for at reducere det samlede vandforbrug.

Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild f.eks. drikkesystemer.

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	1000	Gyllesystem
Sanitært spildevand	200	Septiktank

Spildevand håndteres efter godkendte principper. På adressen er der en septiktank som tømmes efter behov.

Det vurderes at spildevand afledes på fornuftigvis jf. ovenstående beskrivelse. Samtidigt vurderes det at der er fokus på minimering af vandforbruget, ved brug af daglig gennemgang af vandsystemet.

1.7.8 ENERGIFORBRUG OG VENTILATION

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt.

Energiforbruget ligger ca. på 195.000 kWh om året Det forventes ikke ændret da der løbende sker forbedringer i det eksisterende anlæg, som vil modsvare forbruget til lys og ventilation i den nye stald. Forbedringerne består bla. i udskiftning til LED lyskilder.

1.7.9 OPBEVARINGSKAPACITET OG GYLLEHÅNDTERING

På ejendommen er der to beholdere på hhv 1.800 og 4.800 m³

Produktionen af husdyrgødning er beregnet til følgende niveau, der er medtaget regnvand på den ene beholder uden overdækning:

Normproduktion	Staldtype (søer: drægtighedsstald)	Antal	Antal smågrise pr. årssø	Indgang, kg	Afgang, kg		Normprod., ton/år
Årssøer drægtighedsstald	Indiv. delvis sp.	1.100	32,2	-	6,7		4.299
Årssøer farestald	Kassestier	1.100	32,2		6,7		1.780
Smågrise prod.	Toklimast., delvis spaltegulv	5.000	-	6,7	9		49
Slagtesvine prod.	Delvis spaltegulv		-	31	113		0
I alt							6.128

Ud over ovenstående er der også ca 100 kubikmeter regnvand fra befæstede arealer.

Opbevaringskapaciteten svarer til mere end et års produktion.

Det vurderes derfor, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Al omlastning af gylle inden udbringning sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

1.7.10 AFFALD OG KEMIKALIER

Beskrivelse af affald:

Affald afsættes for så vidt muligt til genanvendelse. Nedenstående skema giver et overblik over hvordan de forskellige fragmenter afsættes.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olje- og kemikalieaffald:						
Blyakkumulatorer	Laden	Egen	Kommunal modtagestation	1	16.06.01	05.99
Spraydåser	Mellemgang	Egen	Kommunal modtagestation	10 kg	16.05.04	23.00
Kanyler i særlig beholder	Staldkontor	Egen	Dyrlæge		18.02.02	05.13
Tørbatterier – NiCd	Laden	Egen	Kommunal modtagestation	2 kg	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		Egen	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Egen		Containeren tømmes ca. hver anden- 3. uge	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Egen		Containeren tømmes ca. hver anden- 3. uge	15.01.02	52.00
Bigbags af PE-plast		Egen	Kommunal modtagestation	100 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør, elsparepærer, spraydåser		Egen	Kommunal modtagestation		20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20

Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Container	Egen		Containeren tømmes ca. 3. uge	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

På ejendommen er der 3 olietanke. De er placeret i Maskinhus (5.900 l), fyrrum (1.200 l) og den sidste mellem farestaldene på 1.200 l.

Alle tanke er placeret på så der er mindst mulig risiko for påkørsel.

Vurdering af ressourceforbrug og affaldshåndtering

Affald håndteres forsvarligt og det vurderes derfor, at der er truffet foranstaltninger som sikrer, at der ikke opstår u hensigtsmæssige forhold i forhold til affald.

1.7.11 TRANSPORTER TIL OG FRA ANLÆGGET

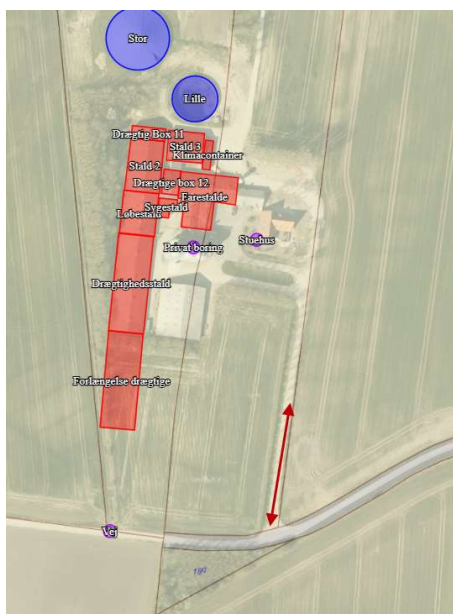
Til- og frakørselsforhold

Transport til og fra anlægget vil ske via Kildevej, hvor der er godt udsyn. Der sker ingen ændringer i transporter i forhold til nuværende situation.

Transporter	Antal/år
Levering og afhentning af dyr	52
Levering af korn og tilskudsfoder	20
Afhentning af døde dyr	104
Husdyrgødning	200
Affald	20
Levering af brændstof/olie	12
Andet	12
Transporter i alt	420

Transporter

Tilkørselsforholdene er fine med én adgangs vej med gode oversigtsforhold

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise fra anlægget, og foder. Transporter med korn er sæsonbetinget, mens afhentning af smågrise sker løbende hver uge.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18, dog kan kørsler med levende dyr ske tidligere. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring anlægget uden for de anførte tidspunkter.

Det vurderes, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Og disse ændres ikke i forhold til nudriften. Dog kommer der flere gylletransporter i sæson.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Husdyrbrugets egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, sprøjtejournal, produktionsopgørelser i markbrug og svinehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer.

- Årligt eftersyn af ventilationsanlæg/fodringsanlæg af autoriseret installatør.
- Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl
- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.
- Føring af logbog over flydelag og teltdug i gyllebeholder.
- Årlig kontrol af gyllebeholdere
- Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab
- Føring af sprøjtejournal
- Udarbejdelse af miljøledelse

Retningslinjerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17 følges, og i de år hvor der ikke er tilsyn på husdyrbruget fremsendes logbøger over gennemførte kontroller, og dokumentation for miljøledelsessystem på husdyrbruget.

Det vurderes, at når alle relevante registreringer vedr. dyrehold, affald, uheld osv. opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises i forbindelse med tilsyn eller indsendes til kommunen følges reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

1.9 BAT-EMISSIONSNIVEAU, AMMONIAK

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt ved at benytte gyllekøling i nye og renoverede staldafsnit.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3266	626	3892
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3264	420	3684
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	208
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Skærmprent af BAT beregning fra Husdyrgodkendelse.dk:

1.9.1 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Husdyrbruget og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv og drænet gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

1.9.1.1.1 Teknologiblade

Til svin findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i svinestalde
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

1.9.1.1.2 Valg af teknologi

- ❖ Der er valgt delvis fast gulv i alle stalde. Herved mindskes ammoniakfordampningen og lugtemissionen fra staldanlægget.
- ❖ Gyllekøling i ny og renoveret stald etableres for at mindske ammoniakfordampningen
- ❖ Overdækning af en gyllebeholder.

Der nedlægges gyllekølings slanger i nye gyllekummer.

I den nye stald er sløjferne og hovedledning dimensioneret således, at det opnåedes samme tryktab i hver enkel sløjer, uanset hvilken sektion de ligger i. Det gør at vi får jævnt flow/samme køling i alle gyllekummer.

Varmepumpen bliver placeret i nyt teknikrum i sammenbygningen til eks. staldanlæg. Der bliver monteret Klimadan MiljøKit, der består af Miljøstyring, samt frikøler. Styring søger for at kølekravet overholdes i gyllekummerne. Hvis der ikke er varmebehov i stalden, eller varmebehovet ikke er stort nok til at opretholde kølingen. Kan tørkøler bruges, både til frikøler og heatdump. På den måde sikre miljøstyringen, at kølingen kommer i mål.

1.9.1.1.3 Fravalg af teknologi

- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle er fravalgt da det vurderes at være meget dyr at etablere og det vil mindske muligheden for i fremtiden at levere gylle til biogas.
- ❖ Luftrensning vurderes at være en mindre energieffektiv teknologi når der på anlægget er et stort varmebehov.

1.9.2 BAT DAGLIG DRIFT

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Husdyrbruget og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

1.9.3 BAT FODRING

Foderplaner laves i samarbejde med en produktionsrådgiver med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene og undgå overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På husdyrbruget benyttes der fytase i foderet for udnyttelse af fosfor.

Det vurderes at BAT for foder er opfyldt på husdyrbruget.

1.9.4 BAT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- ❖ Gyllen opbevares i beholder med flydelag og teltverdækning

- ❖ Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen/andre ejendomme, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- ❖ Gyllen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- ❖ Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- ❖ Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- ❖ Gylle kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- ❖ Gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- ❖ Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholdere.
- ❖ Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugesugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugesugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes, at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på husdyrbruget.

1.10 FOREBYGGELSE AF UHELD

Beskrivelserne i dette afsnit redegør for tiltag der bliver foretaget for at undgå uheld på husdyrbruget. Med baggrund i beskrivelserne vurderes det at risikoen for uheld og skadevirkningerne heraf mindskes.

1.10.1 BEREDSKABSPLAN

På husdyrbruget er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Ejer og andre med fast adgang til husdyrbruget er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

1.10.2 REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

1.10.3 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

1.10.4 UHELD MED OLIE OG KEMIKALIER

I tilfælde af mindre spild af olie vil der straks blive sørget for opsugende foranstaltninger. Det vurderes at der er minimal risiko for spild da håndtering forgår manuelt og derfor altid under opsyn.

Kemikalier håndteres med stor forsigtighed og kun af uddannet personale.

Det vurderes at der ikke er fare for forurening af jord eller grundvand ved håndtering af olie og kemikalier.

1.10.5 DØDE DYR

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkapsler udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold, og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

1.10.6 MINIMERING AF RISIKO FOR UHELD

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til husdyrbruget er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.10.7 MINIMERING AF SKADEVIRKNINGER AF EVT. UHELD

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

1.10.8 MANAGEMENT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af husdyrbruget og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcespild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at husdyrbruget er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

1.10.9 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsselskabet blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

1.10.10 BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på anlægget, og desuden er der opsat røgdetektorer på loftet, der giver alarm til staldens øvrige alarmsystem. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

1.11 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler. Foder og affald fjernes og kommunen bliver underrettet indenfor 4 uger fra ophøret er gennemført.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved husdyrbrugets ophør, da husdyrbruget ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.12 GENERELLE VIRKNINGER

1.12.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.12.2 BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstands-krav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

1.12.2.1.1 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1– OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1, 2 og 3 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Merbelastningen til de nærmeste §3 områder ligger under kravet om 1,0 kg N/ha/år i merbelastning. Det er vurderet, at naturarealer der ligger længere væk end de i ansøgningen nævnte naturarealer ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år, da beregningen til de nærmeste naturarealer ligger under 1,0 kg N/ha/år.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring landbrugsejendomme og deres tilhørende arealer. På baggrund af rapport fra DMU, samt det øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Heraf er odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skråninger, som er af alt-afgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubbtudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte findes der på naturdata ikke oplysninger om andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Det vurderes, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Det vurderes at der ved overgang til den nye husdyrlov ikke vil ske en belastning af naturområder eller bilag IV arter. Der sker ingen merudledning i forhold til nudriften hvorfor det ikke anses for muligt at der sker en tilstandsændring.

.

1.12.3 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på jord, luft eller klima.

1.12.4 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførelsen af byggeriet.